GOD. XXVIII BROJ 7 BEOGRAD, JUN 1959 CENA 20 DIN.

BLAGOVEST

VERSKI MESEČNIK

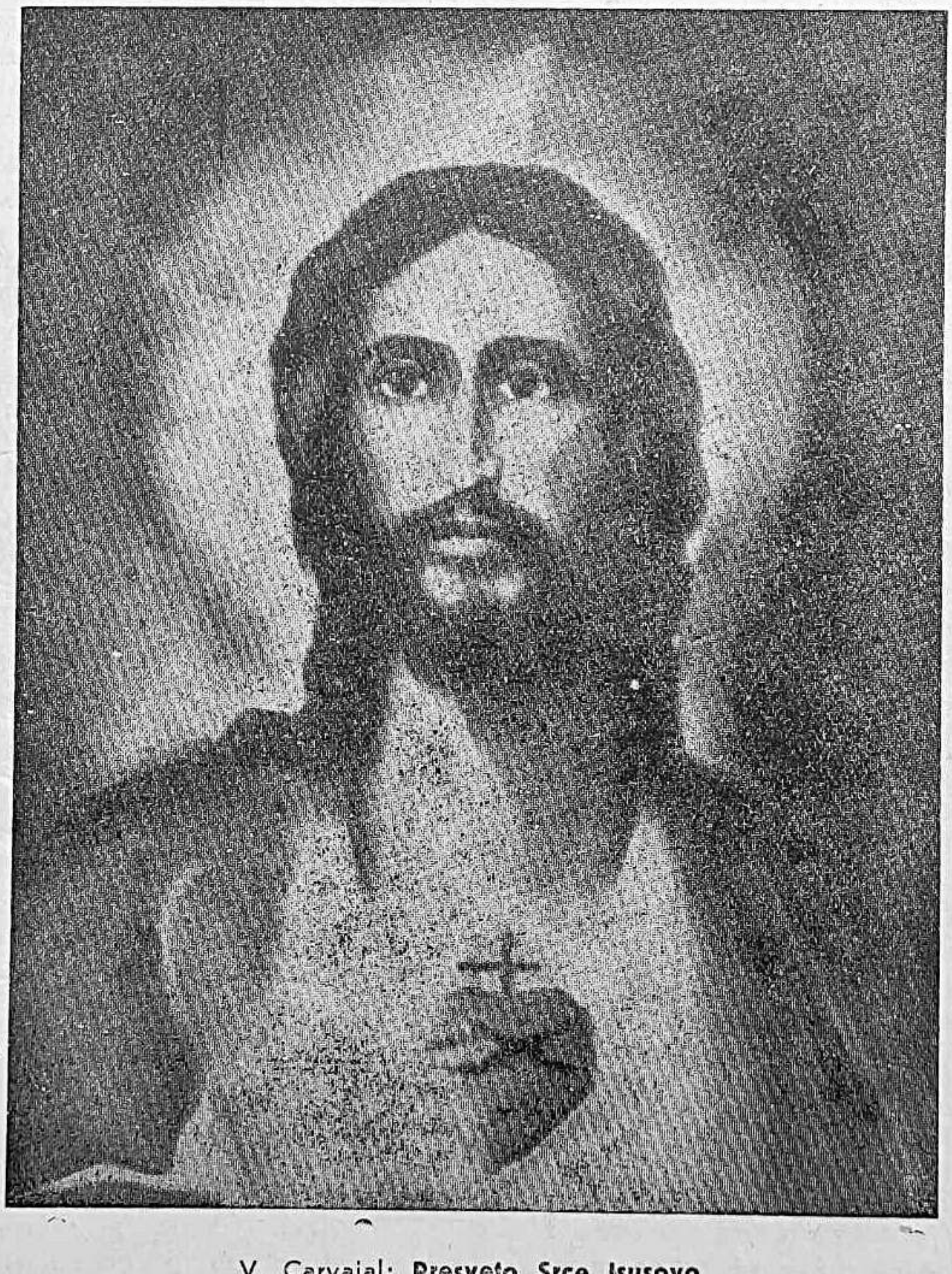

V. Carvajal: **Presveto Srce Isusovo**

Isuse blaga i ponizna Srca, učini srce naše po Srcu svojem!

GLAVA JEDNOG SVECA — NAGRADA ZA BALET

Dok su u Judeji od 6. do 41. godine poslije Krista već vladali rimski upravitelji, u Galileji i prekojordanskoj pokrajini Pereji vladao je od smrti Heroda Velikog (6. godina prije Krista) do 40. godine poslije Krista njegov sin Herod Antipa. Sveto ga Pismo spominje do 13 puta i to jednostavno pod imenom Herod. Budući da se on tako često spominje u Svetom Pismu, iznijet ćemo ovdje ukratko najznačajnije podatke iz njegova života.

1. Odgojen je u Rimu, kao i njegov brat Arhelaj. Po karakteru je bio slabić, neka vrst istočnjačkog vladara, koji u prvome redu nastoji ugađati sebi, bez obzira na poštenje i pravdu. Od oca je naslijedio sklonost za gradnjom novih gradova, palača i utvrda. Na taj su način Herodovci mislili učiniti svoje ime „besmrtnim". Herod Antipa izgradio je uz ostalo i sebi novu prijestolnicu na obali Genezaretskog jezera, i nazvao ju Tiberijadom, po imenu rimskog cara Tiberija. Židovi nisu voljeli toga grada, jer je djelomično bio izgrađen na starom jednom groblju i jer je u njemu bilo mnogo stranaca pogana. Nije ih privlačila ni krasna sinagoga, koju je Herod dao izgraditi u tom gradu.

2. Nesreća u Herodovu životu bio je njegov preljubnički brak s Herodijadom, njegovom sinovicom i bivšom ženom vlastitoga njegova brata Filipa. Upravo je nevjerojatno, kakve su zamršene i rodbinski blize bračne veze postojale među Herodovcima, kako to vidimo i iz ovog slučaja. Zbog te Herodijade otišla je od njega prva njegova žena, kći nabatejskog kralja Arete IV.. Ovaj je zbog uvrede nanesene njegovoj kćeri zapodjenuo rat s Herodom Antipom i porazio ga do nogu godine 36. Tako je zbog Antipine krivnje mnogo ljudi izgubilo život.

Posebno je poznato, da je žrtva Herodova, a još više Herodijadina, bio sv. Ivan Krstitelj. On je godine 26 u jesen započeo svoje javno djelovanje. Herod ga je dao uhapsiti, jer mu je javno prigovorio zbog preljubničke veze s Herodijadom. Evanđelje je ovako zabilježilo hrabru riječ Ivanovu: „Jer mu je govorio: Ne smiješ je imati" (Matej 14, 4). U tamnici je Ivan ostao oko jedne godine. Herod ga je donekle poštivao, a osobito ga se bojao. On ga sam vjerojatno ne bi dao ubiti. No strastvena, ambiciozna i okrutna intrigantkinja Herodijada nije imala mira. Znamo, kako je prigodom jedne svečanosti Herodijadina kći Saloma plesala pred gostima svog očuha Antipe, te po savjetu svoje majke za nagradu zatražila Ivanovu glavu: „Hoću, da mi odmah daš na tanjuru glavu Ivana Krstitelja" (Marko 6, 25). Kralju je bilo žao, što je djevojka izrazila takvu želju, ali je popustio. Krstitelja je dao pogubiti godine 29. u tvrđavi Maheruntu, istočno od Mrtvog Mora.

3. Herod Antipa spominje se izravno i u vezi s Isusom. Osobito je poznat susret Isusa i Heroda na Veliki Petak prije podne. No i inače spominju Evanđelja Heroda Antipu. Sveti je Luka zapisao ovu zgodu: „U taj dan pristupiše neki od farizeja govoreći mu (Isusu): Iziđi i idi odavle, jer Herod hoće da te ubije. I reče im: Idite te kažite onoj lisici: Evo, izgonim đavle i liječim danas i sutra, a treći dan ću potpuno svršiti svoje djelo. Ali danas i sutra i prekosutra treba mi ići, jer ne ide, da pogine prorok izvan Jeruzalema" (13, 31—33).

Luka je također jedini zabilježio, da je Pilat poslao Isusa k Herodu, jer je Herod o pashi baš bio u Jeruzalemu. Pilat je to učinio zato, da se po mogućnosti riješi neugodna posla, a imao je izliku u tome, što je Isus zapravo bio podanik Herodov.

Herod je Isusa smatrao nekim čarobnjakom, te je od njega očekivao kakvo čudo, ili bilo kakvu drugu zabavu. Sveti nam Luka veli: „A Herod vidjevši Isusa vrlo se obradova, jer ga je odavna želio vidjeti, što je mnogo čuo za njega i nadao se, da će od njega vidjeti kakvo čudo. I pitao ga je za mnoge stvari, ali on mu ništa ne odgovori". Herod se zbog toga narugao Isusu i „prezreo ga sa svojim vojnicima". Tada ga posla natrag Pilatu. Evanđelje donosi tom prilikom ovu zanimljivu bilješku: „I u taj se dan sprijateljiše Herod i Pilat, jer su prije bili neprijatelji jedan drugome" (Luka 23, 8—12).

4. Godine 37. umro je rimski car Tiberije. Njegov nasljednik Kaligula imenovao je Antipina šurjaka, Herodijadina brata, Heroda Agripu kraljem u nekadašnjim pokrajinama Heroda Filipa. Taj uspjeh Agripin pobudio je veliku zavist i žalost u Herodijade. Zato je opet nastupila kao zloduh Antipin i nagovarala ga, da pođe u Rim i ondje također za sebe izradi naslov kralja. Herod Antipa je i ovaj puta popustio. Nakon mnogih i skupih priprema pođe na put u Rim. No još prije nego što je postigao neki uspjeh, optužio ga je šurjak Herod Agripa, da je počeo spremati ustanak protiv rimske vlasti na Srednjem Istoku. Zbog toga ga je Kaligula svrgnuo s vlasti i otjerao u progonstvo u Galiju. Herodijadi je kao sestri svog prijatelja Heroda Agripe dao na izbor, da se vrati u Palestinu ili da pođe s mužem u Galiju. Ona je odabrala progonstvo, i to je jedina malo plemenitija crta, što ju je povijest zabilježila o ovoj okrutnoj i zlobnoj ženi.

Herod Antipa prestao je vladati godine 40., a njegovo je područje Kaligula pripojio kraljevini Heroda Agripe I., unuka Heroda Velikog i kratkotrajnog progonitelja mlade Isusove Crkve.

KRŠĆANSTVO U TIBETU

U 8 je veku Tibet imao jednog nadbiskupa i verovatno više biskupa. Vrlo malo je nama poznata misionarska radinost, koju je razvijala kaldejska crkva između 5 i 10 veka. Ta se naime crkva sa središtem u Bagdadu odvojila od ostalog kršćanstva posle koncila u Efezu 431 godine. Kaldejska se crkva držala Nestorijevih krivih nauka o dve osobe u Kristu.

No, ona je razvijala vrlo živahnu misionarsku delatnost preko cele Azije: preko Indije sve do Indonezije, preko srednje azijskih pustinja do Kine i Mandžurije. Biskupi su bili svuda Kaldejci ili Persijanci, iako su pokazali veliku prilagodljivost, što su među nomadima biskupi i svećenici bili vezani na pleme, a ne na mesta odnosno gradove.

Pisma Bagdadskog patrijarha Teodozija 792 i 798 godine govore da se kršćanstvo i u Tibetu proširilo te da je bila onde osnovana hijerarhija. No, ta crkvena organizacija već nestane sredinom 9 veka. Promena dinastije u Kini donela je promenu verske politike. Tada je i islam preplavio Mezopotamiju. Duhovni poglavar muslimana — kalif nastanio se 750 godine u Bagdadu, gde je bilo sedište kaldejskog patrijarha.

Franjevci u Lasi u 13 veku

Šta se dešavalo u verskom pogledu u Tibetu između 10 i 13 veka ne znamo. Međutim je poznato da su u to vreme među Tartarima kaldejski kršćani produžili svojim misionarskim radom. Tartarska je moć bila na vrhuncu u 13 veku. Džingiskan je vladao ogromnim imperijem, a njegovi su ga naslednici još proširili. Smatra se da je Džingiskanova žena bila kršćanka.

Krajem 13 veka uspostavio se srazmerno živ saobraćaj između Sredozemlja i Pacifika kroz Tartarski imperij. Tartari su bili strah i nada kršćanskog Zapada. Oni su opljačkali Poljsku i Madžarsku, dok su na Srednjem Istoku živeli u prijateljstvu s kršćanima i zajednički pravili planove za oslobođenje Jeruzalema. Tartari su napali i proterali poslednjeg kalifa iz Bagdada i kaldejskog patrijarha umestili u jednu kalifovu palatu. Jedan Tartar, Yaballaha III je već bio kandidat da postane patrijarh u Bagdadu i uspostavi uniju s Rimom.

Pape su slali dominikance i franjevce na daleki put u Aziju Tartarima. 1289 godine franjevac Ivan de Monte Corvino nastani se u Pekingu, pokraj velikog kana Kubilai i 1307 godine postaje pekinški nadbiskup.

U to vreme se izvršila velika promena u Tibetu. Veliki tartarski kan podeli nekom mladom Tibetancu vrhovnu zemaljsku vlast nad Tibetom. To je bilo 1261 godine. On je postao prvi Dalai — Lama. Odorik Pordenone, franjevac, proputovao je u godinama između 1314—1330 iz Indije u Tibet i Kinu. U svojoj knjizi opisuje da se u Lasi susreo sa svojom redovničkom braćom koja su se pohvalila lepim uspesima.

Oko godine 1340 papa Ivan XXII poslao je franjevca Nikolu, profesora na Sorboni, u Peking kao naslednika prvog tamošnjeg nadbiskupa, u pratnji 30 redovnika. Ali silazak Tartara s pozornice i dolazak dinastije Ming u Kini donese potpunu pobedu islama u Srednjoj Aziji i na Srednjem Istoku. U drugoj polovini 14 veka kršćanstvu se zamete poslednji trag u centralnoj Aziji. Kaldejski su se kršćani očuvali samo u Malabaru, jugu Indije.

Misionarski pokušaji od 17 veka

Posle tri veka, 1624 i 1625 p. Andrada, portugalski isusovac, dva puta je prešao iz Indije

preko Tibeta za Kašmir. U najzapadnijem delu Tibeta došao je u dodir s tamošnjim poglavicom. Gotovo bi ga obratio, da nisu lame podigle uzbunu, i misija je morala biti napuštena.

100 godina kasnije, godine 1714, neki isusovac Dezideri ponovio je put p. Andrada. Po dvogodišnjem putovanju došao je u Lasu, gde se je mogao nastaniti i početi misionarskim radom. 1719 pridružilo mu se 13 kapucina. Sukob je nastao među njima. P. Dezideri je morao otići 1727 godine. Povremeno su morali odlaziti i dolaziti, ali oko 1750 godine ih nestane.

Posle 100 godina, od 1844—1846 dva lazarista pp. Huk i Gabet dolaze preko Kine u Lasu. Bili su vrlo dobro primljeni. Tadašnji regent (Dalai — Lama je bio tada još dete) ih je ljubazno primio. Obezbedio im je stan gde su smestili kapelicu. Brzo su pridobili grupu novokrštenika. Ali kineski ambasador je tražio njihovo ukljanjanje. Otad nijedan kršćanski svećenik nije više prodro u Lasu. P. Huk je opisao svoje doživljaje u Lasi u velikom delu. Ali njegova istorija kršćanstva u Kini, među Tartarima i na Tibetu je značajnije delo, koje ni danas još nije izgubilo svoju vrednost.

1846 godine papa Grgur XVI podigao je Tibet u apostolski vikarijat i dodelio ga „Stranim pariškim misijama". Međutim misionari nisu više mogli doći u zemlju. Dva misionara Krik i Buri su pokušavali preko Indije dospeti u Tibet, ali ih je 1854 godine vodić na putu preko Himalaja ubio.

Svi pokušaji sa kineske strane ostali su jednako bezuspešni. Misionari su se morali zadovoljiti time, da su se nastanili na granici, u onim tibetanskim provincijama, nad kojima su vladali Kinezi. Od 1933 godine kanonici Velikog Svetog Bernarda su došli da pomažu „Strane pariške misije". 1946 apostolski vikarijat Tibet je postao biskupija Kangting. Ali još uvek nije bilo moguće prodreti u unutrašnjost. I to delo na granicama uništile su prilike 1952 godine.

Jedino na vratima Sikima, preko pograničnog grada Kalimponga (o kome se ovih dana mnogo govorilo) kanonici Velikog Svetog Bernarda drže svoju misiju, gotovo na pragu Tibeta. To je put, poprskan mučeničkom krvlju misionara Krika i Burija. Da li će se taj put jednom opet otvoriti kršćanstvu?

NEBESKI PILOT

iz života kardinala Francis Spellman-a

Bila je poslednja godina korejskog rata. Kod neke manje vojne jedinice oboli njihov kapelan. Ta vest stigne u glavni štab upravo u trenutku, kada se tamo nalazio kardinal Spellman, generalni vikar američkih oružanih snaga, koji je često posećivao čete na frontu.

„Ja ću sam poleteti na front" kaže kardinal načelniku štaba. Naredio je da mu se odmah pripravi avion. I za nekoliko minuti kardinal sedi s misnom spremom u avijatičkoj kabini. Crkveni dostojanstvenik je sam avijatičar te se u avijonskoj kabini isto tako dobro snalazi kao na propovedaonici svoje njujorške katedrale. Posle 20 minuti kardinal je aterirao kod svoje jedinice na frontu. Stupio u lični dodir s vojnicima te im otslužio svetu Misu.

Život kardinala Francis Spellmana ne sme se promatrati evropskim merilima. Već kardinalova mladost bila je tipički američka. Rodio se 1889 godine u Whitmanu, malom mestancu države Masačuset. Sa 6 godina Francis je morao već zarađivati kruh. Raznosio je novine i posluživao mušterije, raznoseći njima robu iz trgovačke radnje. Sa 16 godina sastavio je za sebe prvi auto iz delova starih automobila, koje je našao na otpadu. Sa 17 godina bio je već šofer na autobusu, a sa 18 godina postigao je prve značajnije uspehe u boksovanju. Sa svojom ušteđevinom godinu dana kasnije upisuje se na univerzitet Forgham. Godinama je želeo postati svećenik. »Želim postati nebeski pilot«, rado bi se pošalio.

Pošto je bio vrlo vredan, dobio je stipendiju za nastavak bogoslovnih nauka u Rimu. Poštivali i cenili su njegovu pobožnost i apostolsku revnost ali i sportske sposobnosti. Buduće misionare je podučavao u boksu te im davao korisne savete za eventualne samoodbrandbene poduhvate. No, Francis Spellman nije zanemario studij, položio je teološki doktorat i vratio se kući.

Iz ljubavi prema praktičnom radu na terenu, odbio je ponudu da bude biskupov sekretar. U siromašnim njujorškim i bostonskim kvartovima čekao ga lep posao. Uz to je uskoro postao i urednik katoličkog časopisa „Boston Pilot". U svojoj religioznoj revnosti organizovao je hodočašća za Rim. Uzajmio bi lađu, nakupio hiljadu hodočasnika te se odvezao kao nebeski pilot u Rim.

Taj poduhvat odlučio je njegov životni put. Kardinal Pacelli se zainteresovao za tako veštog organizatora. Doktor Spellman bio je imenovan atašejem u Vatikanskom državnom sekretarijatu. Na njegovu pobudu Vatikan je dobio radisku postaju.

1932 godine Spellman je bio imenovan biskupom. Pre što se vratio kao pomoćni biskup u Boston, završio je u Italiji školu za avijatičare. U Americi se predao urođenoj želji da učini katoličku Crkvu u SAD velikom. Put k tome bio je sasvim američki. Novi je biskup skupljao oko sebe omladinu, osnivao sportske organizacije. Često je na velikim utakmicama sam branio vrata. Kao tehnički majstor doneo je kući tucete trofeja. Nedeljom pre podne služio je Misu, a posle podne trenirao kao bokserski učitelj svoju momčad. Može se kazati da je biskup Spellman isto tako imponovao svojom udarnom desnicom kao svojim propovedima koje je znao začiniti humorom.

Za siromahe svoje biskupije mladi biskup je u toku nekoliko godina potrošio preko dva miliona dolara od honorara, koji je dobivao za svoje vrlo čitane knjige.

Uskoro je biskup Spellman postao generalni vikar oružanih snaga i time preuzeo na sebe organizaciju dušebrižničke službe u američkoj vojsci. Pod sobom je imao 600 vojnih kurata. 1946 Spellman je bio imenovan kardinalom. Nije bilo Božića ni Uskrsa da kardinal Spellman nije proveo te blagdane kod svojih vojnika na raznim stranama sveta.

Uprkos tome kardinal Spellman nalazi vremena da posećuje siromahe. U običnom crnom odelu, bez šešira, uveče prolazi pristaniškim kvartom, da potraži osobe koje su ga zamolile za pomoć. Preko dana svako ima pristup k njemu.

U svom zvaničnom poslu kardinal se služi svim sredstvima moderne tehnike. Pisma diktira na traku, drži propovedi na radiu, telefonski govori s Rimom, sve da brže obavlja poslove. Ima preko 10 sekretara, koji treba da su spremni za rad od 5 ujutro do kasno u noć.

Konačno valja primetiti da je kardinal Francis Spellman neumoran u radu za svetski mir i pobedu Kristova kraljevstva. Život kardinala „Nebeskog pilota" je ispunjen radom za Boga i čovečanstvo.

S BOŽANSKIM SRCEM ISUSOVIM

Mesec je juni posvećen Srcu Isusovu. Blagdan presvetog Srca Isusova pada ove godine na 5. juna. Milioni katolika širom sveta obavljaju trodnevnice ili devetnice pred tim blagdanom, a ponegde imaju ceo mesec posebne pobožnosti.

Papa Pijo XII izdao je 15 maja 1956 godine posebnu encikliku o toj pobožnosti, kojom je nama hteo dati novih pobuda i poticaja za štovanje presvetog Srca.

Nema sumnje da je prava pobožnost presvetog Srca odlično sredstvo za rast i napredak kršćanskog života pojedinaca i zajednica kao i silan poticaj za apostolski rad.

Isusovo Srce — znak ljubavi

Gospod Bog je neizmerno savršen. Boga u potpunosti uopšte ne možemo shvatiti. Opravdano piše apostol Ivan: „Bog je ljubav" (1 Iv 4,8). Kad se pitamo, zašto nas je Bog stvorio, katekizam odgovara: sebi na slavu i nama na dobro. „Bog nosi sve silnom rečju svojom" (Hebr 1,3). „U njemu živimo, mičemo se i jesmo" (Dap 17,28).

Božja se ljubav očituje u upravljanju svetom i njegovoj brizi za čoveka — Providnosti. Već u starom zavetu ta je istina jasno izražena: „Ljubavlju večnom te ljubim"... „Oprostiću im krivnju njihovu i greha se njihovih neću spominjati." (Jer 31,1.34).

U punini vremena nebeski je Otac pokazao smilovanje prema palom Adamovom rodu, što je poslao na svet svog Jedinorođenca. „Po tom se pokaza ljubav Božja prema nama, što je Bog Sina svojega jedinorođenoga poslao na svet, da živimo po njemu" (1 Iv 4,1). Sin Božji je u krilu prečiste Device uzeo na sebe ljudsku prirodu, živeo na zemlji nekih 33 godine, ispunio naloženi zadatak našeg otkupljenja te se vratio k Ocu na nebo.

Isusa Krista je u njegovom spasiteljskom radu vodila čista ljubav prema Ocu i nama. Od betlehemskih jaslica do Golgote Krista prožima neopisiva žarka ljubav. Kopljem probodeno Srce vanjska je slika i znak te neograničene ljubavi.

Iako Isus Krist sedi sada Bogu Ocu s desne te i kao čovek vrši kraljevsku vlast na nebu i na zemlji, njegova žarka ljubav prema Ocu i prema ljudskom rodu nije ništa popustila. Prolazi vreme, sve se više vremenski udaljavamo od Kristova zemaljskog života, no Kristova ljubav vremenom ne slabi. Ljudski se rod množi, bližimo se trima milijardama, nijedan čovek nije prikraćen u Kristovoj ljubavi. Svaki od nas mora priznati da ga niko nije i ne može tako ljubiti, kako ga ljubi Spasitelj Isus Krist.

Duhovna i zemaljska dobra Krist polaže pred nas. Za naše dobro osnovao svetu Crkvu, postavio svete sakramente, žrtvu svete Mise, dao nam duhovne pastire, a i sam osobno živi u nama po posvetnoj milosti, pomaže nam delatnom milošću, ulivenim krepostima i darovima Duha Svetoga. Zar ćemo ikada temeljitije razumeti tu toplu, majčinsku ljubav Isusova Srca?

Štovanje presvetog Srca

Kad se pitamo po smislu našeg života na zemlji, ispravan odgovor glasi: živimo da Boga upoznamo, ljubimo, mu služimo i tako u nebo dođemo. Kao Božji stvorovi pripadamo Bogu, u njegovoj smo službi. Po prirodi smo njego stvorovi, po milosti njegova deca. Ljubavlju treba odgovoriti na ljubav, pa da kako Bog nas ljubi te nam iskazuje znakove svoje ljubavi, tako treba i mi da vraćamo Bogu ljubav, i to delima praktičnog kršćanskog života.

Isusovo Srce je Srce utelovljenog Sina Božjeg. Sinu Božjemu pripada Božje štovanje, klanjanje, pa prema tome i ljudskoj prirodi Kristovoj pripada klanjanje. Kako je Kristovo telesno Srce još i znak i posuda Kristove čovečanske i božanske ljubavi, toliko opravdanije se kršćani klanjaju Kristovom presvetom Srcu i poštuju ga. Papa Leon XIII naziva tu pobožnost najprokušaniju vrstu bogoštovlja.

Novozavetni izvori Božje objave jasno naglašavaju da kao što je bila kod Krista ljubav ona pokretna snaga u delu ljudskog otkupljenja, tako mora i kod kršćana biti ljubav prema Kristu nepresušivi izvor snage koja zajedno s milošću vrši dela kršćanskog života. „Živite u ljubavi, kao što je i Krist ljubio nas i predao sebe za nas kao prinos i žrtvu Bogu na slatki miris" (Ef 5, 2), poziva apostol Pavle svoje vernike.

Stoga jače isticanje štovanja Božje ljubavi pod simbolom presvetog Srca Isusova nije nešto bitno novo. U svim vremenima bilo je Bogu dragih osoba, koje su iskazivale svoje klanjanje, zahvalnost i ljubav presvetoj Kristovoj naravi, a posebno njegovim ranama kojima je njegovo Telo bilo izmrcvareno u njegovim spasonosnim mukama. No, ipak valja priznati, da se u 17 veku na pobudu sv. Ivana Ida, sv. Margarete Alakok i blaženog Klavdija de la Kolombijera pojavila pobožnost presvetom Srcu u novom obliku. Ta je pokazala vrlo lepe plodove: produbio se kršćanski život, pojačao je apostolski rad. Pobožnost presvetom Srcu postala je brana mnogim opasnim strujanjima, koja su pretila zaustaviti razvoj Crkve.

Posveta presvetom Srcu

Pred Srcem Isusovim stojimo kao dužnici. Kako da se odužimo njegovoj ljubavi? Posvetom! U probodenom Srcu Isusovu gledamo svog vladara, Kralja. Kako smo već po krštenju u njegovoj službi, po posveti hoćemo savesnije i revnosnije ispunjavati njegove zapovedi, svesrdnije se založiti za njegovu čast. Kao učenici presvetog Srca hoćemo kreposti tog Srca presađivati u svoje srce.

Ko se posvetio presvetom Srcu, rado će obavljati pobožnost prvih petaka, moliti svetu uru, posećivati presveti oltarski Sakrament, držati u stanu sliku presvetog Srca, gajiti u svim prilikama veliko pouzdanje u njegovu pomoć. Česta misao na presveto Srce zaštićuje nas od posvetnog duha i naše srce kida od prolaznih dobara. Među štovateljima presvetog Srca Apostolat molitve sakuplja svoje članove te ih ujedinjuje u veliku vojsku molilaca širom sveta, koji molitvom i žrtvama pomažu Crkvu u njenom spasiteljskom radu. Sasvim je prirodno da štovatelj presvetog Srca usrdno želi da bi što više ljudi poznavalo Isusa, ga ljubilo, njemu se posvetilo i u njemu našlo svoj spas.

Zadovoljština

Posvetom se predajemo Bogu, a zadovoljštinom otplaćujemo Bogu naša dugovanja. Vera nas uči da čovek sam nije sposoban dati Bogu dovoljnu naknadu za svoje grehe. To je učinio Isus Krist svojom smrću na križu. No, Bog traži od čoveka da barem delomično učestvuje u naknađivanju za svoje grehe. Udovi Kristovi smo, kao ljudi obdareni razumom i slobodnom voljom, i takvo naše dostojanstvo iziskuje, da i svojim trpljenjem popravljamo šta smo pogrešili i da sami radimo na budućoj sreći, na koju smo pozvani, „jer ako s njim (Kristom) trpimo, s njim ćemo se i proslaviti" (Rimlj 8,17).

Niko nije u dvoumici za trpljenje. Ono je naš neotuđiv pratilac životu. Jedva progovorimo koju reč, već se naš sabesednik tuži na bolest, na bedne životne uslove, nedovoljnu platu, porodične neprilike, neposlušnu decu, sukob sa susedima i slično. Trpljenja ne treba tek tražiti, ono je već tu. Ako se čuvamo smrtnih greha, savesno vršimo staleške dužnosti, strpljivo podnosimo jedan drugoga, tako da nismo na sablazan bližnjemu, već je dosta trpljenja i svladanja samoga sebe.

Svojim trpljenjem naknađujemo i za grehe drugih ljudi, pošto svi ljudi na zemlji sačinjavamo jednu veliku obitelj. Kada nas zadesi neko naročito teško trpljenje, tada je korisno posvetiti iskušenje za neku važnu nakanu, recimo za obraćenje svog prijatelja. Ako za vreme kušnje tu nakanu više puta obnovimo, i trpljenje ćemo lakše podnositi.

Štovatelju presvetog Srca, rado i preko dana misli na svog dobrog prijatelja Isusa sa probodenim Srcem, izgovaraj kratke strelovite molitvice! U svim prilikama života kod Isusa ćeš naći svetlo, utehu, pomoć i izdržljivost. Tako ćeš rasti u duhovnom životu i sarađivati u spasavanju duša. Neka se i nad nama ispunjavaju Kristove reči: „Tako i vi sad imate žalost, ali ću vas opet videti i radovaće se vaše srce, i vaše radosti niko neće od vas uzeti" (Iv 16, 22).

POD HIMALAJIMA

Pod najvišim planinama sveta, pod veličanstvenim Himalajima, u prostranoj i šarolikoj Indiji, rade na širenju kraljevstva Božjeg i na duševnom preporodu tamošnjih naroda i svećenici te časne sestre iz naše domovine. O njihovom se radu pohvalno izražavaju crkveni poglavari kao i državne vlasti i zahvalni narod.

Godine 1932 u Indiju otišle su iz Skoplja dve devojke — Albanke. Kao časne sestre posvetile su se bednima u Indiji. Jedna je č. s. Terezija Bojadžijeva, a druga č. s. Gabrijeta Mihajlovićeva. Odmah od početka su se svom revnošću i idealizmom posvetile novom zvanju. Indija im je postala nova domovina.

Pre 10 godina č.s. Terezija osnovala je posebno udruženje (kongregaciju) domorodnih devojaka, koje su se posvetile isključivo brizi za poslednje među bednima i siromašnima u velikom gradu Kalkuti. U početku se s nepoverenjem gledalo na novu ustanovu. Ali se pokazalo da tu radi prst Božji. Prilikom desetogodišnjice te ustanove može se naglasiti da su sve sumnje otpale te da se nova organizacija razvijala preko svakog očekivanja. Č.s. Terezija ima sada već 90 pomoćnica-saradnica. Ova nova zajednica uzdržava pet dispanzera, gde na hiljade siromaha dnevno prima lekarsku pomoć.

Č.s. osnivačica spoznala je, u čemu leži najteži socijalni problem Kalkute. Zapušteni ljudi umiraju po prljavim ulicama predgrađa, u kolibama, u šumarcima... Nemaju svojih da im pomognu. Umiraju zapušteni, iznemogli... I kršćanska ljubav č.s. Terezije dosetila se da im pomogne. Osnovala je jedinstveni dom te vrste na svetu — Dom umirućih. Ostavljeni i pregaženi od života, ljudi bez išta i ikoga, mlado i staro, muško i žensko, bez obzira na jezik i boju, veru i rasu, svi bez izuzetka nađu u tom Domu krov i krevet, utehu i pomoć u poslednjim časovima svog zemaljskog života.

Njene saradnice časne sestre obilaze svaki dan siromašne delove grada, skupljaju najbednije te ih dovode u Dom. Oko 150 siromaha, koji su ranije živeli u očajnim prilikama, provode svršetak svog života u tom Domu u Nirmoli. Srećni su te smireno čekaju na odlazak u večnost. Č.s. Terezija iskoristi svaki slobodni časak da poseti svoje štićenike te ih bodri i teši svojom blagom nasmijanom pojavom i vedrim pogledom. U Domu nema praznog mesta. Čim neko umre, već drugi dolazi na njegovo mesto, a bedi i nevoljama nema kraja.

Č.s. Terezija posvećuje posebnu brigu i jadnoj napuštenoj deci, koje ima u Kalkuti vrlo mnogo. Č. sestre obilaze grad te na bunjištima, u srušenim barakama i oko zapuštenih poganskih hramova nađu mnogo gladne, iznemogle, često bolesne i zaražene dece. Neka od njih su gubava, druga slepa, uzeta, gluvonema, duševno bolesna itd. Majka Terezija je za takvu decu osnovala Dečji dom u Šišu Bhavan-u. Tamo nađeš novorođenčad, a i decu staru do deset godina. Oni koji bi inače sigurno propali, nađu ovde telesni i duhovni odgoj.

Mnoge čč.ss. su se specijalizirale za poučavanje dece. One otvaraju škole na svim mestima gde se ukaže potreba. Nema potrebnih sredstava za izgradnju novih škola, zato si pomažu na dosetljiv indijski način. Otvaraju škole: jednu pod kakvom verandom, drugu u zapuštenoj baraci, treću na kakvom prostranom dvorištu. Deca sednu na zemlju oko č. sestre učiteljice, i tako se vrši obuka. Desi se da u takvu školu zaluta sveta krava ili domaća koza, a to nikoga ne smeta. 15 takvih škola sada radi. Vlasti ih ostavljaju na miru.

Kako ogromno područje rada ima č.s. Terezija, vidi se već iz toga što samo u Kalkuti živi oko 50 000 gubavaca. Kako ne mogu primiti sve gubavce u svoje zavode, to im pomažu posetama s injekcijama, drugim lekovima, hranom, odelom itd.

Ova kongregacija se brine i za devojke koje dolaze sa svih strana u velegrad u potrazi za kruhom. Mnoge od njih padnu, druge su u opasnosti. Svima treba pomoći. I za njih kuca blago srce č. majke Terezije, otvorena su im vrata, čeka ih ljubazna reč. Još više: kršćanska ljubav ih traži da im donese spasenje.

Časne su sestre celi dan na nogama, u poslu. Neke odlaze čak do 20 km daleko na svoj rad. Gde crpe snagu? Svako se jutro hrane razmatranjem, zajedničkom misom i sv. pričešću, a svako se veče opet vraćaju do smrti umorne, ali ipak vesele, kao Božje saradnice, u svoju zajednicu. One nemaju kapitala ali imaju veru u Boga, ljubav spremnu na odricanja; to čini da su uvek radosne i srećne. Božja se Providnost brine da mogu učiniti mnogo dobra i time sebe posvetiti. Poduprimo ih i mi iz domovine molitvom i žrtvicama!

ŽIVOT DOMINIKA SAVIJA

(Nastavak)

14. Poglavlje

Dominik često prima Sv. Sakramenat pokore i pričesti

Iskustvo uči, da je najjača potpora kreposti sv. ispovijed i sv. pričest. Nađite mi dijete, koje često prima ove sakramente i vidjet ćete, da će ono već u mladosti dozreti do muževne dobi, a ako se Bogu svidi, također i do staračke dobi provodit će uvijek uzoran kršćanski život. Takav će svima, koji ga poznaju, biti uvijek uzoran. O, kamo sreće, kad bi sva mladež shvatila ovo načelo te se po njemu ravnala. Kamo sreće kad bi ga razumijeli svi oni, koji se bave odgojem mladeži, i da je njime zadahnu.

Prije nego je Dominik došao u Oratorij, pristupao je k ovim sakramentima najprije samo jednom na mjesec, kao što je tada bio običaj u školama. Poslije je to činio mnogo češće. Jednog je dana čuo s propovijedaonice ovo: „Mladići, želite li ustrajati na putu, koji vodi u nebo, latite se ovog trojeg: Pristupajte često k sv. ispovijedi, primajte često sv. pričest i izaberite si ispovjednika, kojemu se usuđujete otvoriti svoje srce, i ne mijenjajte ga bez nužde". Dominik je shvatio važnost ovih savjeta.

On je odmah odabrao ispovjednika, kojega je zadržao cijelo vrijeme, što ga je proveo među nama. Da ovaj mogne stvoriti pravi sud o stanju njegove savjesti, obavio je općenitu ispovijed. On počne svakih četrnaest dana, a po-

slije svakih sedam dana, obavljati sv. ispovijed i pristupati k stolu Gospodnjem. Kad je ispovjednik vidio, kako njegovo duhovno dijete napreduje, savjetovao mu je, da se pričešćuje tri puta na tjedan, a na koncu godine, dopusti mu, da se pričesti svakog dana.

Katkada je bio uznemiren zbog ispraznih duševnih sumnji te se htio ispovijedati svaka četiri dana, a i češće. No njegov mu duhovni vođa to zabrani, te mu pod poslušnost naloži, da se ispovijedi samo jednom na tjedan. Dominik je imao u njega neograničeno pouzdanje. Da, on je pače i izvan ispovijedi s istom djetinjom prostodušnošću govorio o stvarima svoje savjesti. Neki su mu savjetovali, da katkada promijeni ispovjednika, ali on nije htio o tom ni čuti nego im je odgovorio: „Ispovjednik je liječnik duša. Liječnik se pak ne običava mijenjati osim zbog nedostatnog pouzdanja ili ako je bolest već oduzela svaku nadu. Ja se ne nalazim u takvim okolnostima. Ja imam potpuno pouzdanje u njega, a on se očinskom dobrohotnošću brine za dobro moje duše. Osim toga ne nalazim u sebi posebnih bolesti, kojih on ne bi mogao izliječiti. Ipak mu je katkada savjetovao njegov redoviti duhovni vođa, neka se ispovijedi kod drugoga, osobito za vrijeme duhovnih vježbi, a Dominik je spremno poslušao bez i najmanjeg prigovora.

Dominik je bio zadovoljan. „Ako osjećam u srcu kada kakvu bol, odmah idem svome ispovjedniku, koji mi daje savjet prema Božjoj volji, jer je Isus rekao, da je glas ispovjednika za nas glas Božji. Ako pak hoću kada što osobita i velika zadobiti, tad primam svetu Hostiju u kojoj se nalazi Tijelo, koje je za nas predano. To je ono isto Tijelo, ona ista Krv, ista duša i Božanstvo, koje je Isus žrtvovao za nas svojem nebeskome Ocu na drvetu križa. Što mi dakle nedostaje, da budem sretan? Ništa na ovom svijetu. Nedostaje mi samo to, da gledam nesakrivena Onoga, kojega sada gledam očima vjere i kojemu se klanjam na oltaru".

U ovakvim je mislima provodio Dominik doista sretan i zadovoljan život. Iz njih je proistjecala ona vesela ćud i ona nebeska vedrina, koja se očitovala u svim njegovim djelima. Nemojmo misliti, da on nije bio uvjeren u važnosti onoga, što je činio, i da njegovo vladanje nije bilo tako kršćanski prožeto, kao što se dolikuje onima, koji žele često pristupati sv. pričesti. Njegovo je naime ponašanje u svakom pogledu bilo pohvalno. Ja sam molio njegove suučenike, da mi kažu, da li su u tri godine, što ih je on među nama proboravio, primijetili, da bi kada trebalo na Dominiku ispraviti koju pogrešku ili da bi mu nedostajala koja krepost. Svi su izjavili jednoglasno, da nisu na njemu vidjeli nijedne pogreške koju bi trebalo ispraviti niti su opazili, da bi mu trebalo pribavljati kakvu krepost.

Njegova je priprava za sv. pričest bila pobožna i sabrana. Navečer prije sv. pričesti, prije nego je legao, izmolio je uvijek jednu molitvu, koju je ovako završavao: „Budi svaki čas hvaljen i slavljen presveti Oltarski Sakramenat". Slijedećeg se jutra uvijek dovoljno pripravljao. Zahvalu pak nije mogao nikako svršiti. Ako ga nisu pozvali, obično je tada zaboravio i na doručak i na odmor, a kadikad i na školu. Zadubio se u molitvu ili bolje u razmišljanje u Božanskoj dobroti, koja na tako uzvišeni način čini čovjeka dionikom blaga svoga beskrajnog milosrđa.

Za njega je bilo upravo najveće veselje, ako je mogao nekoliko sati provesti pred Isusom u Presvetom Oltarskom Sakramentu. Pohodio ga je najmanje jedan puta na dan te je i druge pozivao, da mu se pridruže. Molitva, koju je osobitom ljubavlju molio, bijaše krunica na čast presvetom Srcu Isusovu, da mu nadoknadi za uvrede, što mu nanose krivovjerci, bezvjerci i mlaki kršćani.

Da iz svojih sv. pričesti ubere što više ploda i da mu one budu poticalo, da se uvijek pričešćuje sa što većom gorljivošću, odredio si je svaki dan posebnu nakanu. Ovdje ćemo navesti nakane, po kojima je on razdijelio svoje pričesti za svaki dan u tjednu:

Nedjelja: na čast Presvetom Trojstvu.

Ponedjeljak: za svoje duhovne i tjelesne dobročinitelje.

Utorak: na čast sv. Dominika i mog anđela čuvara.

Srijeda: Žalosnoj Majci Božjoj za obraćenje grešnika.

Četvrtak: za vjerne duše u čistilištu.

Petak: za čast muke Gospodina Isusa Krista.

Subota: na čast preblaženoj Djevici Mariji, da zadobijem njezinu zaštitu za život i u času smrti.

S veseljem je prisustvovao svim pobožnostima, koje su se odnosile na presveti Oltarski Sakramenat. Ako je sreo svećenika, dok je nosio sv. popudbinu bolesniku, odmah je pokleknuo, nalazio se gdje mu drago, i ako mu je vrijeme dopuštalo, pratio ga je do bolesnika. Jednog je dana jako padala kiša te su ulice dakako bile blatne. Dominik sastane svećenika s Presvetim. Budući da nije nigdje bilo suhoga mjesta, klekne u blato. Jedan ga drug zbog toga prekori, jer da tobože nije potrebno tako prljati odijelo i da Bog takvo što od nas ne traži. Dominik mu prostodušno odgovori: „Koljena i odijelo pripadaju sasvim dragome Bogu, zato moraju služiti u tu svrhu, da Njemu iskazuju čast i slavu. Kad prolazim kraj Njega ne samo da bih u blato kleknuo, nego bih se i u vatru bacio, jer bih time postao dionikom one beskrajne vatre ljubavi, koja Ga je sklonula, da je ustanovio ovaj uzvišeni Sakramenat".

Jednog dana opazi, kako neki vojnik stoji, dok je svećenik nosio presveti Sakramenat. Budući da se nije usudio kazati mu da klekne, izvadi iz džepa svoj rupčić, rasprostre ga po zaprljanom tlu i namigne vojniku, neka klekne na njega. Vojnik se u prvi mah smete, ali se onda razabere i pokraj rupčića klekne na golo tlo.

Na Tijelovo ga pošalju s drugovima neka obučen kao klerik služi u župnoj crkvi kod procesije. Pošao je s najvećim veseljem i smatrao je to tako velikom nagradom, da mu nitko ne bi mogao veće udijeliti.

15. Poglavlje

Njegova pokornička djela.

Njegova dob, slabašno zdravlje i nevinost života moglo ga je posvema ispričati od pokore. Ali on je znao, da mladić teško može očuvati svoju nevinost bez svladavanja i trapnje. Ova mu je misao toliko olakšavala put trpljenja, te se činilo, da je taj put za njega kao posut ružama. Kad govorim o pokorničkim djelima, ne mislim ovdje na strpljivo podnošenje uvreda i neugodnosti, neprestano mrtvenje i čednu sabranost svih njegovih osjetila za vrijeme molitve, u školi, za vrijeme učenja i za vrijeme odmora. U tom se on neprestano vježbao.

Ovdje govorim samo o onim pokorničkim djelima, kojima je on svoje tijelo na poseban način trapio. U svojoj je gorljivosti odlučio, da će na čast blažene Djevice Marije postiti svake subote o kruhu i vodi, ali mu je ispovjednik to zabranio. Htio je postiti za korizme, ali je to za tjedan dana saznao ravnatelj zavoda te mu odmah zabrani daljnje održavanje posta. Htio je da barem doručak ispusti, ali ni to mu nije bilo dopušteno, da ne bi već i onako slabo zdravlje sasvim narušio. Što da sada čini? Budući da mu je bilo zabranjeno svladavati se u jelu, stade on svoje tijelo na drugi način trapiti. Stavljao si je u krevet drvlje i opeke, da si tako sam oteža počinak. Htio je nositi pokornički pojas, ali mu je i to zabranjeno. Kad se približavala jesen i zima, nije se htio bolje pokrivati, nego se čak i u siječnju pokrivao isto kao i ljeti. Jednog jutra, kad se slabo osjećao, ostane u krevetu. Pohodio ga je ravnatelj, koji odmah primijeti, kako je Dominik pokriven samo jednim tankim pokrivačem.

— »Što to radiš?« — reče mu on. »Zar se hoćeš smrznuti od zime?«

— »Ne« — odgovori Dominik — »ja ne ću umrijeti od zime. Isus je bio u Betlehemskoj štalici i na drvetu križa manje pokriven nego ja.«

Nakon toga mu je bilo bezuvjetno zabranjeno svako pokorničko djelo, bilo ono koje mu drage vrste, ako prije ne zamoli za dopuštenje. Premda nerado, ipak se pokorio ovom nalogu. Jednom sam ga našao sasvim žalosna i on mi reče: »Jao meni siromahu, ja se doista nalazim u opasnosti. Spasitelj kaže, da ne mogu doći u nebo, ako ne činim pokore, a meni je ovo zabranjeno, činiti pokornička djela. Kamo onda moje nebo?«

— »Pokoru, koju Gospodin od tebe traži« — kažem mu ja — »jest poslušnost. Budi poslušan i to je dosta.«

— »Ne biste li mi mogli dopustiti koja druga pokornička djela?«

— »Da, ja ti dopuštam, da nanesene uvrede strpljivo podneseš za pokoru, da vrućinu i zimu, vjetar i kišu, umor i druge nepogode, koje će se dragome Bogu svidjeti, da ti ih pošalje, odano primiš i snosiš.«

— »Ali sve ovo čovjek mora i onako podnositi, htio ili ne.«

— »Prikaži Bogu ono, što ionako moraš podnositi, pa će to biti za tvoju dušu krepost i zasluga.«

16. Poglavlje

Dominikovo mrtvenje vanjskih osjetila.

Tko je Dominika promatrao u njegovom vanjskom ponašanju, činilo mu se kod njega tako naravnim, te bi čovjek odmah rekao, da je on takav bio već stvoren za Boga. Ali tko ga je pobliže poznavao i tko mu je bio odgojitelj, taj može ustvrditi, da je on dotle došao jedino svojim velikim nastojanjem, koje je podupirala milost Božja.

Njegove su oči bile vrlo živahne te se on morao truditi, da ih uzdrži u sabranosti. Jednome je prijatelju više puta priznao: »Kad sam odlučio, da uvijek pažljivo čuvam svoje oči, naišao sam ispočetka na velike poteškoće, a više puta me je čak i žestoko boljela glava zbog toga.«

Opreznost je njegovih pogleda bila tako velika, da se od svih, koji su ga poznavali, nitko ne sjeća, da bi kod njega opazio ma i samo jedan pogled, koji bi bio izvan granica najstrože čednosti. »Oči su« — običavao je govoriti — »dva prozora, kroz koje može ući ono, čemu čovjek dopusti ulaz. Kroz te prozore možemo pustiti ili anđela ili đavla s rogovima, da nam ugrabi dušu.«

Jednog se dana dogodilo, da je neki strani dječak donio neke novine u kojima su bile ružne i krivovjerske slike. U tren oka ga okruži četa dječaka, da razgledaju slike, koje bi i Turčinu i poganinu natjeralo crvenilo u lice. Dominik je također pristupio, jer je mislio, da se može vidjeti koja sveta slika. Ali kad je pogledao, sav se prenerazio. Sasvim mirno i nasmijano zgrabi novine i razdere ih na sitne komadiće. Njegovi su prijatelji ostali zapanjeni od čuda te su stali jedan u drugoga gledati a da nisu izustili nijedne riječi.

Tada im Dominik ovako progovori: »Ah, kolike li zaslijepljenosti. Gospodin nam je dao oči, da njima gledamo ljepote ovoga svijeta, koje je on stvorio, a vi se njima služite, da se divite tako gadnim slikama, koje je izmislila ljudska zloba na štetu naših duša? Zar ste već zaboravili, što ste toliko puta čuli u propovijedi? Spasitelj kaže, da je dosta samo jedan jedini zao pogled, da nam okalja dušu grijehom, a vi napasujete svoje oči na takvim stvarima.«

— »Mi promatramo ove slike samo zato, da se nasmijemo« — odvrati jedan.

— »Da, da se nasmijete i time se spremate sa smijehom u pakao. A da li biste se i onda smijali, kad biste bili tako nesretni, te biste morali tamo unutra boraviti?«

— »Ja ne vidim u ovim slikama nikakva tako strašnog zla« — upadne jedan u riječ.

— »To gore za tebe«, odvrati mu on, »ako gledajući tako ružne slike ne vidiš ništa zla. To je znak da su tvoje oči već navikle gledati takve stvari. No ova navika vas ne ispričava od grijeha, nego naprotiv još povećava vašu krivnju.

O Jobe, Jobe! Ti si bio starac, ti si bio svetac, bio si pognut od bolesti, koja te je bacila na smetište, pa si ipak sklopio ugovor sa svojim očima, da im ne ćeš dopustiti niti najmanje slobode s obzirom na nečiste stvari!«

Na ove riječi zašutješe svi i nijedan se nije usudio prigovoriti niti staviti bilo kakvu primjedbu.

Sa suzdržavanjem svojih pogleda združio je on veliku suzdržljivost u govoru. Kad je drugi govorio, bilo to opravdano ili ne, prekinuo je on često svoj govor i pustio drugoga da govori. Njegov učitelj i ostali poglavari jednoglasno tvrde, da nikada nisu imali prigode koriti ga niti zbog jedne same riječi koju bi on progovorio u vrijeme propisano za šutnju, bilo to u učionici, ili u školi, u crkvi ili kod obavljanja ostalih školskih dužnosti ili pobožnosti. Dapače i onda kad ga je tko vrijeđao, znao je on svoj jezik držati na uzdi i umiriti svoju srdžbu.

Jednog je dana upozorio svog druga na neku zlu naviku. Ovaj mjesto da je opomenu sa zahvalnošću primio, raspali se, stane ga vrijeđati pogrdnim riječima te ga udari šakom i gurne nogom. Savio se mogao lako obraniti, jer je bio stariji i jači od svoga napadača, ali se nije htio osvetiti, već se ponio tako, kako dolikuje ozbiljnom i svijesnom kršćaninu. Lice mu je doduše oblila rumen srditosti, ali je suspregnuo silu zlovolje, te se zadovoljio time, da mu je rekao: »Ja ti opraštam. Ti si se loše ponio prema meni. Čuvaj se odsada, da i s drugima ovako ne postupaš.«

BOJIŠTE VJEČNOGA KRIJESA

Dio prvi: KULA NA DVERCIMA

— Nastavak —

Sad odgovora nije bilo. Odgovor je i previše poznat da bi mogao biti glasan, u času kad čovjek dođe do takvog pitanja.

Odgovor je bio suvišan. Sva iskustva svijeta odgovarala su na ovo pitanje sama po sebi duboko šutljivom istinom.

XVI

— Manfredo, ne dosađujte mi! Ostavite me! — vikala je Dora, sjedeći uz prozor sa šarenim oknima.

Obojeno sunce prodiralo je u veliku odaju.

Dora Arlandova nije držala nikakav vez od zlatnoga konca, po običaju mladih djevojaka u plemićkim dvorcima.

Držala je u rukama mladoga gavrana, ružnu crnu pticu. Trgala mu je perje iz krila, a gavran bi pri svakom trzaju njezinih prstiju muklo zakriještao.

— Dosta mi je toga! — viknu Manfredo. — Ne mogu gledati vaše ruke koje ubijaju bičem ili vlastitim noktima. Još danas ostavljam ovaj dvorac... Dosta mi je Susjedgrada i svega u njemu, svega...

Lice mu je bilo napadno blijedo. Dječačke usne, uvijek na pola otvorene sad su se stegle u grču. Bile su i one bijele.

Dora se smijala.

— Nikamo nećete otići, Manfredo! To sami znadete najbolje.

— Otići ću.

— Na riječima ste uvijek bili nagli i brzi. Ali, kada su u pitanju odlučna djela, tada redovito oklijevate! Zar ne?

— Znam na što ciljate. Na onaj zli podvig na Griču! Tjerali ste me na to od prvog dana pod vašim krovom! Nisam oklijevao. Odmah sam odlučio da ne pristanem na to.

— Vi ste kukavica, Manfredo!

— Da ste muškarac!...

— Ne bi došlo do mačevanja. Sigurno onda bi nastala velika sramota. Ne biste stajali tako nepomično, kao sad! Pobjegli bi kukavički! Svi bi se smijali. O tomu bi se pjevale smiješne pesmice na sajmovima!

— Nikad niste bili toliko zli kao danas!

— A vi nikada toliko bijedni! Ne umijete se braniti vješto, ni napadati oštro kao u druge dane! Bespomoćni ste kao maleno dijete, Manfredo!

— Nijedna djevojka na svijetu ne govori ovako kao vi! Nijedna nije tako bogata zlobom i mržnjom.

— Ja ne znam je li to mržnja. Ja se samo volim rugati, — smijala se Dora Arlandova i zabacivala glavu na rame. Ljubičaste zmije njezinih dugih pramova pali su joj na lice. Među crnim trepavicama sjale su oči zelenilom otrova.

Gavran je divlje kričao u njezinim bijelim, željeznim rukama. Djevojčini nokti su mu se oštro zaboli u meso.

U sobu stupi Dežimir Arladović, a njegova sestra u isti čas pusti gavrana da odleti u kut odaje.

— Manfredo, — reče mladić. — Pogriješili smo.

Oči su mu imale bljesak čelika kao i Dorotejine. Još nezarasla rana od mača unakazila mu je desni obraz. Stao je iza stolca svoje sestre i pritisnuo bradu na visoki naslon.

Manfredo ga je gledao ispitujućim pogledom. Reče:

— O čemu govoriš, Dežimire?

Nije slutio o čemu Dežimir kani govoriti. Mučile su ga Dorine riječi. Peklo je pod grlom poniženje kojim ga je udarila. Sljepoočnice su mu još tukle, a usne se stezale.

— Govorim o našem zarobljeniku. O plemenitom Cvjetanu od Velima! Ti si sve pokvario, Manfredo! Ja te, doista, volim kao brata, jer rođenoga brata nemam, ali ti sada moram reći da si učinio ludost!

— Učinio sam što sam morao.

— Moj otac je iskusan čovjek. On bi postigao ono što je sad zauvijek izgubljeno.

— Ništa nije izgubljeno. Cvjetana i sad možete ubiti bičem. Gospodin Arland to više neće pokušati, uvjeren sam. Ako se tebi čini da ni sam ne bi mogao, nemoj očajavati. Daj bič u ruke plemenitoj gospođici Doroteji. Ona je vješta biču. Obavit će sve u najboljem redu. Dotući će čovjeka bičem tako dobro, da mu u žilama neće ostati nijedna jedina kap krvi!

Osjetio je da mu se vraća moć ujedljivog govora, kojim je nekad tako dobro znao uzvraćati poruglice Dore Arlandove.

Ali je odmah i ušutio. Znao je da će sada početi ona da se osvećuje. To je uvijek bila teška osveta; stostruko uzvraćen svaki udar. Očekivao je prolom gromova nad svojom glavom.

„Nazvat će me ponovo kukavicom. Izrugat će me pred bratom. Sramotit će me najpaklenijim riječima i uvredama. Gazit će po meni bez srca i blatit će me najcrnjim objedama..."

Stojao je nepomičan kao kip od kamena. Sav se napeo u očekivanju bjesomučnog naleta srdžbe. Znao je da će se ovog puta i Dežimir pridružiti gnjevu svoje sestre vlastitim riječima negodovanja i bijesa.

I doista, prije Dore progovorio je Dežimir. Srdite riječi cijedile su mu se iz usta kroz stisnute zube previše polako, previše zloslutno:

— Nikada nigdje nisam čuo da jedan plemić i vitez govori ovako jednoj djevojci!

— Dora nije djevojka! Ona je čudovište! — viknu Manfredo pun ogorčenja i jada. Glas mu se prekinuo od muke, a oči su mu zapekle suze nemoći. Suzdržavani bijes i očaj su ga gušili. Nije mogao govoriti dalje, samo je disao duboko.

Dežimir se odvoji od naslona stolca i poletje prema Manfredu kao da će ga udariti.

Manfredo se nije micao. Gledao je raširenih očiju pravo u Dežimirove oči.

Tada se dogodilo nešto neslućeno.

Odajom se razlio Dorotejin glas.

Bio je mekan i tih, kakvog ga Manfredo nikada nije čuo. A valjda ni Dežimir. Oba mlada muškarca stojali su nepomično. Gledali su smućeno djevojku, koja je govorila:

— Manfredo ima pravo. Nije mogao trpjeti mučenje onog čovjeka u tamnici. Ja posve razumijem Manfreda. Na njegovu mjestu i sama bih učinila tako.

Sjedila je uz prozor tiha, nasmješena, nedužno kao dijete. Ruke su joj se nemirno micale na koljenima kao da veze zlatni vez na svili, ili svira na lutnji.

Crna kosa sjala je oko njezinog lica kao ljubičasta aureola. Zelene oči bile su bistri smaragdi. Dok je govorila, pune usne su joj se micale jedva osjetno, kao da tepa molitvu. Ličila je na anđela.

Bila je to oživljena slika Manfredovih snatrenja. I sad mu se činilo da mu se san bezdušno ruga.

— Trgnuo ga je i posvjedočio mu da je sve ovo stvarnost — nestrpljiv Dežimirov glas:

— Dobro, ne pleti se u muške poslove! Ti jesi pametna kao muškarac i odlučna, ali u ove poslove se ne razumiješ.

— Nastavit će se —

IZ KATOLIČKOG SVETA

Obraćenik. Posle 30 godina provedenih u proučavanju filozofije kineski filozof Lin Yutang obratio se na kršćanstvo. Njegovo se ime pročulo objavljivanjem knjige »Važnost života«, koju je objavio 1937 godine u SAD. U katoličku Crkvu je stupio, pošto je po njegovom mišljenju samo ona sposobna tako uticati na civilizaciju da bi se svet mogao spasiti.

P. Horacek, rektor ruskog zavoda u Rimu, održao je predavanje o verskim prilikama u SSSR. Od nekadašnjih 700 moskovskih crkava danas je otvoreno 25, od nekadašnjih 200 lenjingradskih danas je otvoreno 14. Za katoličke crkve kaže, da su u Rusiji otvorene samo tri, i to: u Moskvi, Leningradu i Odesi po jedna.

Crkva sv. Kristofora. Savez italijanskih automobilista pokazao je papi Ivanu XXIII maketu nove crkve, koja će biti posvećena sv. Kristoforu, zaštitniku vozača. Gradiće se u Reggio d' Emilia, u blizini sirotišta, gde će biti smeštena deca žrtava automobilskih nesreća.

Motociklički šampioni Italije i sveta, kojima su se pridružili i konstruktori motora i sportski novinari, poklonili su Papi 12 motocikla, koje je Papa Ivan XXIII odmah uputio misionarima.

Papinski zavod za urođeničko svećenstvo misijskih zemalja će se proširiti, kako bi mogao primiti 40 novih pitomaca. U tekućoj studijskoj godini ima 100 bogoslova iz Afrike, Azije i Okeanije. Svega je zastupljeno 29 nacija. Zavod je bio otvoren 18 januara 1947 godine, a izdržava ga papinsko misijsko udruženje sv. apostola Petra.

Popravka crkve Božjeg groba. Još pre Uskrsa bila je ojačana južna poprečna lađa crkve Božjeg groba u Jeruzalemu. Sada se pristupa obnovi temelja i stena bazilike. Valja ukloniti malter sa stena. Postoji nada da će se pod krečem naći freske iz vremena krstaša. Popravci se vrše po sporazumu između franjevačke Kustodije za Svetu Zemlju, grčko pravoslavnih i jermensko pravoslavnih pretstavnika. Imenovana crkva stoji u jordanskom delu Jeruzalema. Veći deo sadašnje crkve bio je sagrađen 1810 godine posle velikog požara, dok najstariji delovi crkve potiču iz vremena krstaša. U južnoj poprečnoj lađi,

koja se sada restaurira, nalazi se kamen pomazanja, gde su Spasitelja balzamirali.

Na Veliki petak u tri sata posle podne u 89 država održavao se jedan minut šutnje u spomen Kristove smrti: po tvornicama, radnjama, ustanovama, čak u onima koje rade u nedelje i blagdane.

Nemački su katolici nadmašili same sebe u požrtvovnosti, pošto su u korizmenoj sabirnoj akciji, koju su im preporučili njihovi biskupi, skupili preko 5 milijardi dinara za gladne i bedne širom sveta, u znak ljubavi prema bližnjemu i pokorničkog duha.

Papa Ivan XXIII je imenovao 79 godišnjeg argentinskog kardinala Copello iz Buenos Aires kancelarom svete Crkve. Ova je služba bila upražnjena smrću kardinala Boggiani godine 1942. Apostolska kancelarija sastavlja i dostavlja papinske akte koji se odnose na kanonizaciju i osnivanje novih biskupija.

Austrijska biskupija St Pölten je primila kumstvo nad 27 učitelja u biskupiji Bloemfontein u Južnoj Africi. Ako će svaki katolik darovati mesečno po 5 groša, biskupija će lako izdržavati onih 27 učitelja.

Krunice za misije. U Welsu i okolnim županama Gornje Austrije počelo se zanimivom misijskom radinošću. Skupljaju se stare i pocepane krunice za misije. Iz toga se mesečno sastavi do 500 novih krunica, koje dobija bratovština sv. Petra Klavera za misije.

Biskup iz Njasalanda je došao u Beč da pridobi dva bečka lekara za rad u svojoj biskupiji, 12 diplomiranih sestara — bolničarski i tri tehničke laičke pomoćnice. Njima se pridružio još i jedan holandski lekar. Opremu za jednu bolnicu kao i sve putne troškove snosiće sami bečki katolici.

Austrijski benediktinci imaju 14 samostana koji opskrbljuju oko 200 župa sa 300 000 vernika. U svojim gimnazijama imaju 2 000 đaka. U njihovim samostanima i opatijama živi oko 500 svećenika, klerika, braće pomoćnika i novaka. Oni opskrbljuju najznamenitija austrijska svetišta: Mariazell, Maria Plain, Maria Freieichen.

Crkva sv. Marka u Veneciji se opasno snizila, pošto njezini temelji nisu čvrsti. Stoji naime na pilotima. Pokazale su se mnoge pukotine, u koje su pod pritiskom sipali beton. Markova crkva spada među remek dela bizantinskog stila, jedinstveno delo na Zapadu.

Porast katolika. U Londonu je bilo 1952 godine 12,5% od svih sklopljenih brakova — katoličkih, 1957 njihov se procenat povisio na 17,7. Katolički živalj u Engleskoj raste useljavanjem i većim brojem dece u katoličkim porodicama.

Jedan milion biblija prodalo se posle 1945 godine u Poljskoj. Reč je o svetom Pismu novog zaveta u prevodu Eugenija Dabrowskog. Poljaci računaju da se za poslednjih 15 godina prodalo više primeraka svetog Pisma u njihovoj zemlji, nego ranije u sve vreme od pokrštenja Poljske u 10 veku do kraja drugog svetskog rata. Međutim svaka poljska porodica još nema svetog Pisma. U svetu se posle drugog svetskog rata štampalo 600 miliona primeraka svetog Pisma. U toj je poredbi poljski udeo ipak malen.

Nada Indijanci misle da fotografska kamera krade njihove duše. Pre kratkog vremena p. Jules Costa trebao je nekoliko snimaka tih Indijanaca za svoju novu knjigu. No, Indijanci su odbili da se fotografiraju. Misionar se duhovito prisetio i obećao njima da će im za dva dana vratiti njihove duše. Oni su dopustili. Kad su posle Indijanci videli svoje fotografije, bili su neopisivo radosni i oduševljeni za patra antropologa i misionara.

U Rimu se za Uskrs održavao drugi kongres crnačkih intelektualaca, pisaca i umetnika. Papa Ivan XXIII primio je 150 učesnika kongresa u audijenciju 1. aprila u konzistorijalnoj dvorani te im održao govor. Između ostalog Papa je kazao da se raduje njihovim uspesima. Iako je Crkva izašla iz sredozemskog bazena, ipak nije vezana na zapadnu kulturu, nego podupire svaku kulturu, koja razvija plemenite osobine bilo kojeg naroda. Među prisutnima je bilo najviše katolika, ali su bili i protestanti, muslimani i pogani. Na kongresu bile su zastupane sve zemlje gde žive afrički Crnci.

Visoki jubilej. U Arezzo u Italiji je biskup Emanuele Mignone napunio 95 godina života i 50 godina episkopata. 40 godina već rezidira u Arezzo. — U Australiji u Melbernu je tamošnji katolički nadbiskup Daniel Mannix isto slavio 95 godišnjicu života. Iako je u visokim godinama, svejedno upravlja svojom biskupijom. Pre 47 godine papa Pijo X imenovao ga je biskupom.

Uskršnja papina poruka. Na Veliku subotu u 8 časova Papa je preko radia održao svoj govor. Papa je u njemu razvijao misli o značenju Kristova uskrsnuća. Uskrs budi nadu u bolji život i poziva nas na novi duhovni život u Kristu. Papa se onda osvrnuo na prilike u svetu i rekao: Dižemo molitve, da bi mir, plod blagosti i dobre volje, mogao dugo vremena vladati među narodima koji su uznemireni, pošto se od vremena na vreme crni oblaci nadvlače na nebo. Zatim je spomenuo zemlje u kojima je radio kao diplomata i poželeo svim narodima obilje blagoslova ovom molitvom: »O Spasitelju svih naroda, O Isuse, nevina vazmena žrtvo, koji si izmirio grešnike s Ocem, razlij darove za kojima čeznu svi ljudi. Daj, da tvoje svetlo protera tamu iz razuma, očisti srca, prosvetli svakoga na njegovom životnom putu i probudi u čitavom svetu želju za radom, da konačno pobedi istina, pravednost, ljubav i mir.

Italijanski misionari u Africi i Aziji. Na teritoriji Propagande radi u Africi 600 italijanskih misionara. Francuskih i belgijskih je 4 puta toliko, holandskih i irskih po dva puta toliko. — U Aziji, na Dalekom Istoku svih stranih misionara je 1732. Prvi su Amerikanci sa 303 misionara, drugi Italijani sa 270 svećenika — misionara.

Werenfried van Straaten, koga u Nemačkoj nazivaju »Špekpater« duša je akcije za »Pomoć svećenika s Istoka« (Ostpriesterhilfe). Ako ostavimo sve drugo na stranu, poslednje dve godine pater je nakupio toliko zlata i nakita, da je dao izraditi 780 zlatnih kaleža za mise iz samih burmi. Ostali je nakit prodavao. Njegovi središnji magacini nalaze se u Tongerloo u blizini Antverpena. Otac Werenfried najpre održi govor, onda obilazi svojim pocepanim šeširom svoje slušatelje. On je pravi genij u prikupljanju i prosjačenju. Svojim govorima on rasplamsa vihor milosrđa. Ljudi mu daju sve šta mogu. Samo prošle godine je skupio 9,8 miliona nemačkih maraka.

Film, radio televizija. Papa Ivan XXIII je 22 februara o.g. potpisao motuproprij »Boni Pastoris« kojim je dosadašnju papinsku komisiju za film, radio i televiziju postavio na šire osnove, je podigao u stalnu papinsku komisiju, imenovao u nju nove članove iz raznih kongregacija, joj odredio sedište u Vatikanskom gradu te podredio Državnom Sekretarijatu. Tako će ona imati veći autoritet i šire radno područje, da održava veze s međunarodnim katoličkim organizacijama i narodnim katoličkim ustanovama za film radio i televiziju.

Štajlski misionari Reči Božje. Početkom ove godine, u Mödlingu u Austriji bili su zaređeni za svećenike 21 Poljak i dva Japanca. Tako je ta misijska družba dobila bogat prirastak, koji joj je naročito potreban u misijama Dalekog Istoka. Duh Božji i danas poziva. Ima ih koji se velikodušno odazivaju glasu milosti.

Upozorenje. Opštinsko veće u Šartru u Francuskoj je predložilo da se na portal katedrale izvesi sledeći oglas turistima koji iz čitavog sveta dolaze, da si ogledaju znamenitu katedralu: »Dozvoljavamo se upozoriti vas, da katedrala nema plivačkog bazena, pa je stoga besmisleno u kupaćem kostimu ulaziti u crkvu.«

Preporučljivo. Minhen je za 800 godišnjicu svog opstoja priredio svečan banket uzvanicima, što je obična pojava u takvim prilikama. Međutim valja dostaviti, da se istog časa delio po svim gradskim bolnicama ručak s istim svečanim menijem.

Leningradski metropolit Elevterij Voroncov umro u starosti 67 godina. Pokojni je postao 1943 godine biskup u Rostoku, 1946 došao je u Čehoslovačku i preuzeo mesto pravoslavnog biskupa u Pragu. 1948 bio je unapređen za metropolitu. 1950 godine držao je u Prešovu u Slovačkoj crkvenu sinodu koja je ukinula uniju s Rimom i proglasila ujedinjenje sa moskovskim patrijarhom. Kad je 1951 godine bila proglašena samostalnost čehoslovačke pravoslavne crkve, metropolit Elevterij postao je njihov poglavar. Iz zdravstvenih razloga 1955 godine dao je ostavku na svoj položaj, otišao natrag u Rusiju i onda došao u Leningrad.

Korejski biskup Sye iz Taegu zdravi se od tuberkuloze u Beču. Od nje je oboleo već za vreme korejskog rata. kada se zauzimao za izbeglice u Phusanu. Zanimiv je njegov izveštaj o verskim prilikama u njegovoj biskupiji. Na teritoriji njegove biskupije živi 3,7 miliona stanovnika, od toga 60 000 katolika. Njegovo sedište se nalazi u Taegu, koje ima 400 000 stanovnika, od toga 22 000 katolika. Svaka župa ima prosečno godišnje 600—1000 krštenja. Za pet godina broj će se vernika udvostručiti. — Ribari iz susednjeg ostrva tražili su svećenika. Kad je svećenik došao k njima, 1500 katehumena već je bilo spremljeno za sveto krštenje. Za Uskrs im se pridružilo još 500. Korejci su većinom budističke vere, ali su njihovi hramovi prilično prazni. Najteži problem za Južnu Koreju su izbeglice sa severa, kojih ima 4—6 miliona. Južna Koreja je agrarna zemlja, gde se gaji najviše pirinač. Industrije ima malo. Ranije je bila sva industrija skoncentrisana na severu, gde ima na reci Jalu mnogo elektrana.

Uspeh — Obraćenje. Engleska spisateljica Miss Gibson je jednom žestoko napala katoličku veru. To je potaklo kardinala Griffin-a da je napisao protestno pismo toj članici britanskog radia. Miss Gibson je zbog toga uzela u ruke Evanđelja, potražila franjevca Andrew te se odlučila za prestup u katoličku veru. Prilikom prelaza Miss Gibson je kazala: 30 godina sam se izvlačila od bilo kakvog religioznog učestvovanja. Bila sam velika protivnica Rima. Sada međutim izjavljujem, da je katolička Crkva jedina tvrđava koja prkosi svim ideologijama našeg veka.

75 godišnjica prvog Schottovog misala. 1884 godine izdao je beuronski benediktinac Anselm Schott prvi nemačko latinski misal za svetovnjake. Otad izašlo je već 7 miliona primeraka Schottovog misala. Njime se mnogo pomoglo liturgijskom pokretu u Nemačkoj. Za ovaj jubilej izaćiće novo izdanje Schottovog misala.

Iz budimpeštanskog bogoslovnog semeništa bilo je isključeno 14 bogoslova, a 60 njih je iz solidarnosti prema kažnjenima ostavilo bogosloviju. Istovremeno bio je smenjen i rektor bogoslovije.

Oslo, prestonica Norveške, dobija dominikanski samostan pokraj crkve sv. Dominika. To će biti prvi dominikanski samostan u Norveškoj posle reformacije. Imaće osam redovnika-svećenika, od kojih četiri Norvežanina.

Novi apostolski propovednik. Papa Ivan XXIII je imenovao kapucina Illario da Milano novim apostolskim propovednikom. Time je postavljen naslednik patru Clemente di Santa Maria in Punta, koji je vršio tu službu 15 godina. Njegov je naime zadatak da propoveda pred Papom. — Služba apostolskog propovednika je bila osnovana pod Papom Pavlom IV u 16 veku. Od Benedikta XIV, od godine 1843 obavljaju je kapucini.

Za novoga nuncija u Čileu Papa je imenovao nadbiskupa Opilio Rossi, dosadašnjeg nuncija u Ekvadoru, koji se rodio 1910 u Nju Jorku.

Mala biskupija — mnogo misionara. To je biskupija Tres Rivières u Kanadi, koja potpada pod kvibečku provinciju. Ima samo 219 000 vernika, ali ima u misijama 73 svećenika, 48 braće pomoćnika, 60 časnih sestara i 3 laika.

Poljski kardinal Višinski je izjavio dopisniku poljskog katoličkog časopisa, da sadašnji sveti Otac gaji velike simpatije prema poljskim katolicima. Poljski primas je produžio, da je za vreme svoga boravka u Rimu primio mnoge ponude za materijalnu pomoć Poljskoj te osetio velik interes katolika širom sveta za život u Poljskoj.

Poljski katolici stoga ne treba da se osećaju usamljenima.

U argentinskim planinama Tandil podiže se samostan trapista, koji će imati veliku farmu od 800 hektara zemlje. Samostan će voditi poljodêljsku školu i tako podizati privredu u onoj provinciji.

Slučaj Bellandi, koji je prouzrokovao prošle godine u Italiji toliko prašine, bliži se svome svršetku. Bračni par Bellandi podneo je sudu tužbu za razvod braka. Radi se o građanskom braku.

Island je mala državica od 165 000 stanovnika. Godine 1000 svi su stanovnici bili katolici. 1550 postali su luterani. Katolička vera je bila zabranjena. 1870 došao je prvi francuski svećenik. Danas postoji u Lancut jedna katolička župa od oko 500 vernika. Imaju jednu katoličku školu sa 160 učenika. Na Islandu rade četiri holandska katolička svećenika. Izdavaju jedan tromesečnik na islandskom jeziku te pripremaju nov prevod misala. Katoličko delo vodi p. Hacking, montfortski misionar.

Umro atinski nadbiskup. 8 aprila 1959 umro je katolički nadbiskup latinskog obreda Marcionitis, isusovac, u 45 godini starosti na posledicama saobraćajne nesreće. Blagopokojni je bio 1953 godine posvećen za atinskog katoličkog nadbiskupa. Istovremeno je bio administrator za Krf, Zante i Kefaloniju i posebno još administrator Soluna.

Prigodom venčanja japanskog prestolonaslednika Akihito, papa Ivan XXIII je poslao na carski dvor u Tokio svoje osobne čestitke. Preko vatikanskog radia Papa je izjavio da je u onom času nacionalne radosti pred Bogom obavljao molitve za stalan duhovni napredak i sreću japanskog naroda.

Vincent Auriol, bivši pretsednik Francuske, bio je 11 aprila primljen u privatnu audijenciju kod Pape. Kada je sadašnji sveti Otac postao kardinal 1953 godine, Vincent Auriol je tada kao šef francuske države predao novom kardinalu kardinalski biret.

Atentat u Vatikanu. Neki zbog neizlečive epilepsije otpušteni gardist prijavio se Nuelistu, šefu švajcarske garde, da se od njega oprosti. Kad je bivši gardist stupio pred oficira, vojnik je izvadio revolver i opalio prema oficiru. Posledica incidenta je bila da su bili oficir i napadač lakše ranjeni. Možda će stvar doći još pred sud pre nego se konačno zaključi.

U engleskom zavodu Beda u Rimu nalazi se 14 kasnih svećeničkih zvanja, redom konvertita iz anglikanizma, koji se pripremaju na svećenički rad. Najstariji među njima ima 72 godine. Ima i bivših oficira, anglikanskih pastora, profesora i bančnih stručnjaka.

Prema oltaru. Obredna kongregacija je raspravljala o Božjem ugodniku Inocentiju da Berzio, italijanskom kapucinu prošlog veka, koji je umro 3. marta 1890 godine u Bergamo. Proces je počeo 1919 godine. 1943 priznat mu je bio junački stepen kreposti. Sada se raspravlja o dvema čudesima, koja su se desila 1951 u Bergamu i 1956 u Brescia na njegov zagovor.

Izveštaji iz Hongkonga govore da je u Kin katolički patriotski front izabrao već nekih 50 novih biskupa, od kojih su mnogi (23) već primili biskupsko ređenje. Međutim se dešava i to, da izabrani biskupi odbijaju da prime biskupski red. Tako se desilo u Kongmoonu u južnoj Kini, gde su dva svećenika odbila. Oni se ne nalaze više na slobodi. Jedan od njih je deportovan u Mandžuriju. Verski je život u Kini otežan radom u kumunama, gde moraju raditi i vernici i njihovi svećenici. Rukovodioci katoličkog patriotskog fronta u svojim novinama traže potpuni prekid sa Svetom Stolicom, što treba izvesti izborom novog kineskog pape.

Savezu bivših boraca. 11 aprila 1959 Papa je primio u audijenciju pretstavnike te svetske organizacije, koja je zasedala u Rimu. Na kongresu bilo je zastupljeno 35 nacija iz pet kontinenata. Papa se u govoru zahvalio kongresistima na radu oko održavanja svetskog mira i uklanjanja ratnih strahota za buduća pokoljenja. Sveti Otac je spomenuo da je sam kao vojnik u prvom svetskom ratu izbliza gledao ratna stradanja i razaranja, pa zna ceniti njihova nastojanja oko mira. Crkva, završio je Papa, po svojoj prirodi postavlja temelje svetskom miru time što radi na smirivanju duhova.

Hongkong, engleska kolonija na Dalekom Istoku, ima već 2,6 miljona stanovnika, od toga nekih 130 000 katolika i 15 000 katehumena. Broj katolika raste izbeglicama iz Kine i novim obraćenicima. Za Božić 1958 bilo je kršteno 3339 osoba. Katolici imaju u samom gradu na ostrvu 21 župu, a na kopnom 50 seoskih crkvica. 300 svećenika radi onde, koji znadu gotovo svi kineski. Najveću pomoć pružaju svećenicima članovi Marijine Legije, sa 2 500 aktivista i 10 000 pomoćnika. Organizaciono središte „Katolički centar” vodi nemački svećenik Vath, bivši trgovac. Katolici izdavaju dva nedeljna časopisa, jedan na engleskom a drugi na kineskom jeziku, slednji u 40 000 primeraka. Katolici imaju pet bolnica, sedam sirotišta i 23 slobodne poliklinike, koje su prošle godine imale preko pola miliona poseta. Katoličkih škola ima 144 sa 65 154 učenika. 1958 godine otvorili su četernaest spratnu kuću „Raimondi zavod” za 3 200 učenika od tri različne škole. 17% svih učenika u Hongkongu pohađa katoličke škole. Računa se da ima još 60 000 omladine koji ostaju izvan škole. P. Howantson je za njih počeo osnivati posebne klubove.

Formoza. Yu Pin, nadbiskup iz Nankinga, blagoslovio je u Lotungu na Formozi nov benediktinski samostan „Monte Cassino”, drugi samostan tog reda na ostrvu. Uz samostan biće sagrađena i bolnica i škola.

Za latinski jezik. Papa je prilikom neke Ciceronove proslave govorio o važnosti latinskog jezika. Eto nekih misli. Šteta što se množi broj onih koji iz neopravdane ljubavi prema razvoju pozitivnih nauka odbacuju ili smanjuju studij latinskog jezika i drugih sličnih predmeta. Ali upravo u tome, verujemo, treba krenuti drugim putem. Pošto je duša puna onoga šta je dostojno ljudske prirode, treba revnosnije tražiti da se to odgaje i oplemenjuje u ljudskoj duši, da ne budu ljudi tvrdi, hladni, bez osećanja kao mašine koje izrađuju. Papa je dostavio: mudrost Grka i Rimljana bila je često zora Evanđelja, Sunca koje se pojavilo na nebu. Cicero zauzima među njima dostojno mesto. On je između ostalog spoznao Boga kao Tvorca i Upravljača sveta. Objasnio je prirodu prava te ga utemeljio na temelju pravednosti, stalnosti, istine i poštenja.

Francuska za svoje iseljenike. U Francuskoj se posveća briga za duhovni život stranaca, koji žive u njihovoj zemlji. Oni posvećaju sličnu brigu svojim sunarodnjacima u stranom svetu. Postoji posebna centrala sa Msgr Ramondatom na čelu, koja se brine za duhovni život Francuza u inostranstvu. Računaju da ima po svetu raštrkano 900 000 Francuza. U Nju Jorku samom računaju da ih živi 66 405.

U Seulu u Koreji će se 1960 godine otvoriti katolički univerzitet. Za službu profesora sprema se već 20 nemačkih i američkih isusovaca kao i izvesna grupa svetovnjaka.

Protestantska biblijska društva su vrlo aktivna. U SAD su prošle godine podelili 7,45 miliona primeraka svetog Pisma, u Japanu 1,8 miliona, a u Braziliji 1,64 miliona. Ako pomislimo da je Brazilija katolička zemlja, možemo videti da je u njoj protestantskih uticaj prilično velik.

Pier Lermit (Msgr Edmond Loutil), poznati pariski župnik i katolički pisac i publicist, umro je 16 aprila od gripa. Star je bio 96 godina. Vrlo svečano su ga sahranili 20 aprila. Kroz 70 godina pokojni veteran katoličke štampe napisao je svake nedelje uvodni članak za La Croix. Poslednji članak je bio otštampan u broju od 12 aprila. Pier Lermit je napisao oko 50 dela. Iz svakog njegovog sastavka diše prisni kršćanski duh. Probudio Bog među svim katoličkim narodima mnogo takvih apostola!

Mitropolit Jakovos, vrhovni pretstavnik pravoslavnih Grka u Severnoj i Južnoj Americi, bio je primljen u audijenciju kod svetog Oca. Nakon 350 godina to je bio prvi slučaj, da je neki pravoslavni prelat učinio takvu posetu. Mitropolit Jakovos je izjavio da je bila njegova audijencija sasvim privatne prirode. Za budući ekumenski koncil je kazao, da je njegova crkva radosno prihvatila takvu zamisao, ali da je odredila stav iščekivanja.

Msgr Čarnecki — umro. Msgr Čarnecki bio je do 1944 godine biskup katolika istočnog obreda u Volinju. Pripadao je redemptoristima i bio posvećen za biskupa 1931 godine. Godine 1956 bio je zajedno s biskupom Latiševskim pušten iz Sibira, ali se morao nastaniti kod kuće kao privatno lice. Latiševski je umro 1957, a Čarnecki sada. Od svih ukrajinskih katoličkih biskupa u SSSR na životu se još nalazi samo metropolit Slipyi, ili ne živi na teritoriji svoje lavovske metropolije.

UREDNIKOVA POŠTA

J. R. Pitanje: U prikazivanju mise za mrtve moli se: „Gospodine Isuse Kriste, kralju slave, izbavi duše svih vernih mrtvih od paklenih kazna, iz dubokoga bezdna, izbavi ih iz usta lavljih, da ih ne proguta dubina, da ne padnu u tamu...” Vera nas uči da niko ne može izaći iz pakla, zašto onda molimo u toj molitvi Isusa da učini što je nemoguće? Odgovor: Sadržaj navedene molitve odnosno speva pogrešno ste shvatili. Isusa Krista molimo da izbavi duše iz čistilišta gde duše trpe muke vrlo slične paklenim, svakako neuporedivo teže od zemaljskih.

ZAGREB. Odgovor: Rodbinska veza je ženidbena zapreka sve do trećeg kolena pobočne veze, dalje ne. Ako je jedna strana već u četvrtom kolenu, nema više ženidbene zapreke.

S. M. Pitanje: Šta više odgovara duhu Crkve: da li da slavimo rođendan ili imendan? Odgovor: Sa crkvene strane nema ni propisa ni uputa. Svako neka se ravna prema prilikama odnosno običaju. Po mnogim katoličkim zemljama katolici slave svoj imendan.

B. A. Odgovor: Biblijska je povest starog zaveta i zanimljiva i poučna. Sve je naime napisano nama na pouku (1 Kor 10, 11), da bismo se na primeru drugih osoba učili kako se valja kloniti zla i činiti dobro. »Blagovest« donosi sada roman iz naše narodne povesti, da se osvetli život i smrt bl. Nikole Tavelića. Dok taj roman ne završimo ne ćemo početi sa drugim.

A. B. O. Odgovor: Ne plašite se. Pismo s. Lucije iz Fatime se nije izgubilo. Iduće će se godine ono otvoriti te će se valjda objaviti njegov sadržaj. Međutim to su sasvim sporedne pojave u Crkvi. Ne senzacije, nego kršćanski život, nepokolebiva vernost Crkvi i Kristu, to će nam otvoriti nebeska vrata.

N. D. Odgovor: Žalosno je, ako čak i dečaci i devojčice čine, obično zavedeni od drugih, nepristojne stvari na samom sebi (samooskvrnuće). Možebiti da neko ne zna da je to greh, i to teški smrtni greh. U svakom slučaju odrasli koji to primeti dužan je upozoriti dete i njegove roditelje da je to zabranjeno šestom Božjom zapovedi a i štetno po zdravlje i telesni razvoj. Roditelji i svi koji zamenjuju roditelje imaju tešku odgovornost pred Bogom da u granicama mogućnosti očuvaju omladinu nevinu, da im davaju prvo sami u tome najlepši primer i da brižnim okom uklanjaju sve sumnjivo i nepristojno.

P. R. Pitanje: Katolik sam, ali dugujem veliku zahvalnost jednom jevrejskom bračnom paru. Da li se mogu odužiti svom dobročinitelju time, da bude on krsni kum mome detetu? Odgovor: Zahvalnost je retka krepost, valja je gajiti. Ali u pogledu svetog krštenja postoje strogi

propisi u crkvenom zakoniku u kanonima 762—769. Oni obavezuju kako župnika tako i kuma. Potpuno je isključeno da bi mogao biti inoverac kum, a i od katolika mogu biti samo dostojni. Kum naime uzima na sebe obavezu da jemči za katolički odgoj deteta, što inoverac ne može pružiti katoličkom detetu.

Ž. B. Pitanje: Da li je moguće očekivati od budućeg crkvenog sabora kakvih rezultata u pogledu postizavanja crkvenog jedinstva s istočnim ili čak protestantskim crkvama, kad se zna da svaka ljubomorno čuva svoju nezavisnost ili se čak bori za nju? Odgovor: Naša je dužnost da se Bogu molimo za uzvišeni cilj crkvenog jedinstva, da bude jedan pastir i jedno stado. Nema sumnje da pocepanost krščanstvo slabi i smanjuje njegov ugled u nekrščanskom svetu, dok bi jedinstvo krščanskih crkava ojačalo ugled i povećalo misionarsku snagu Kristove Crkve. Razvoj budućih događaja prepustimo delovanju milosti Božje.

KUM Pitanje: Kakav poklon bi najviše odgovarao da dam 10 godišnjem krizmanom kumčetu? Odgovor: Najlepši poklon ćete dati vašem kumčetu, ako ćete se redovito za nj moliti, davati mu dobar primer, u granicama mogućnosti uticati na pozitivan krščanski odgoj. To je najvažnije. Lepo je, ako mu kupite krunicu, molitvenik, ili mu nabavite kakvu lepu krščansku knjigu, ako ga katkad uzmete sobom na hodočašće i pokažete versko kulturne spomenike bliže domovine. O sasvim materijalnim poklonima ne govorim; to je pitanje vaše kase.

M. D. Odgovor: Kad je papa Pijo XII pre četiri godine uveo blagdan sv. Josipa Radnika, a ne Isusa Radnika, morao je imati za to jake razloge. Svakako je bio i Isus radnik, no Crkva je postavila sv. Josipa zaštitnikom radnicima. Sv. Josip je stvarno bio sav život ručni radnik. Isus je doduše do 30 godina života obavljao ručni rad, ali tada se temeljito promenio njegov život. Postao je putujući učitelj, rabin, koji svuda propoveda novu nauku, čini čudesa, na kraju života podnese mučeničku smrt na križu. Krist je univerzalan, pravi drugi Adam, početnik duhovnog života za sve ljude svih klasa, svih rasa, svih naroda.

J. K. Pitanje: Poprimila sam od komšiluka da utornikom postim, petkom ne počimam kakav veći posao ili putovanje. Neka mi prijateljica iz mladih godina kaže da sam praznoverna. Da li je tome tako? Odgovor: Izgleda da neće biti bez oslona primedba vaše prijateljice. Neki se ljudi poste utornikom u čast sv. Anti, što je sasvim u redu, ako uz svojevoljni post održavaju post koji Crkva svim vernicima nalaže. Ako se međutim posti iz nekog straha, da bi se inače mogla dogoditi kakva nesreća, to je tipično praznoverje. Isto tako je praznoveran strah da bi se putovanje započeto u petak (ili veći posao) zlo svršilo. Svi su dani pred Bogom jednaki, nijedan nije sam po sebi srećan ili nesrećan. Bog je za sebe zadržao jedan dan u nedelji, to jest nedelju, a radni dani su tu da vršimo svoje poslove.

G. K. Pitanje: Živimo u mestu gde nema katoličke crkve. Kad mi je muž umro sahranio ga je pretstavnik druge krščanske vere. Zaova mi je zbog toga prigovarala. Zar sam postupala neispravno? Odgovor: Svaki katolik pripada nekoj župi te ima svoga župnika. Vaša je bila dužnost da ste blagovremeno pozvali svoga župnika da providi vašeg muža. To je vrlo teška moralna obaveza, jer od toga često zavisi, da li će čovek doći u nebo ili u pakao. Bolesniku i posle treba pobuđivati pobožne misli, kako bi mislima na Boga otišao s ovog sveta. Ako nije mogao stići na sahranu katolički svećenik, trebali ste obaviti sahranu bez svećenika, pa bi katolički svećenik kasnije došao i blagoslovio grob.

U. H. Pitanje: Da li ima filozofski greh? Odgovor: Filozofski greh bio bi takav greh, koji bi bio samo protiv savesti, a da istovremeno ne bi bio greh protiv Boga, pošto čovek ne bi nikako znao za Boga i njegov zakon. Na temelju učenja apostola Pavla (Rimlj. 1, 18, 19) katolička moralka uči da svaki čovek čineći nešto protiv svoje savesti greši protiv Boga, jer nije moguće da ne bi istovremeno barem nejasno i uključivo spoznao da se njegov grešni čin protivi Božjoj volji. Neku nejasnu spoznaju o Bogu ima dakle svaki čovek koji je sposoban da greši.

70 GODIŠNJICA BEATIFIKACIJE bl. Nikole Tavelića. Kongregacija svetih obreda je potvrdila 25 maja 1889 presudu biskupskog suda u Šibeniku, da je bl. Nikola Tavelić sa trojicom drugova 14-XI-1391 u Jeruzalemu podneo mučeničku smrt te da mu se otad neprekidno iskazivalo javno štovanje. Papa Leo XIII je odobrio to štovanje 6-VI-1889. Time je bio Nikola Tavelić na jednakosnažan način proglašen blaženim. 1890 propisana je misa i oficij u njegovu čast. Štovanje je bilo prvo odobreno za šibensku biskupiju, malo zatim za minoritsku provinciju, 1898 za sav franjevački red, 1937 za sve jugoslovenske biskupije. — 1939 uložena je bila molba da se bl. Nikola proglasi svetim. 5-I-1959 predane su dve knjige o životu, mučeništvu, štovanju i slavi blaženika kongregaciji svetih obreda. Dao Bog da bi i naša zemlja dobila proglašenog sveca! Da li se molimo Bogu za tu odliku?

NAKANE APOSTOLATA MOLITVE. Sveta nas Crkva u mesecu junu poziva da se naročito molimo presvetom Srcu Isusovu, da bi mir i krščanska ljubav vladali među ljudima. U misijskom nas pogledu Crkva poziva na molitvu za večno spasenje onih naroda Azije, gde Crkva ne može slobodno vršiti svoje poslanstvo.

BLAGOVEST izdaje Nadbiskupski Ordinarijat u Beogradu. — Odgovorni urednik: Dr Janez Jenko, konsultor. — Uredništvo i uprava: Beograd, Svetozara Markovića 20 — Tek. račun 101-704-3-533.

Grafičko preduzeće »SRBOŠTAMPA« — Beograd, Zmaj Jovina broj 39 — Telefon br. 20-268.